

Bilag 5

Udenrigsministerens svar på udvalgets spørgsmål 257 om Danmarks muligheder for at udtræde af euroen

Besvarelse af spørgsmål stillet af Folketingets Europaudvalg til udenrigsministeren den 8. og 10. august 2000 vedrørende L 288 om Danmarks deltagelse i den fælles valuta.

Spørgsmål 257

Ministeren bedes - som lovet på Europaudvalgets møde den 8. august 2000 - give udvalget en redegørelse for Danmarks muligheder for at udtræde af euroen i en situation, hvor Danmark ønsker at udtræde af euroen, men ikke af EU, og hvor der ikke kan opnås enighed mellem Danmark og de øvrige EU-lande om dansk udtræden. Kan ministeren i den forbindelse bekræfte, at et EU-medlemsland eller EU-kommissionen i en sådan situation vil kunne indbringe spørgsmålet om dansk udtræden af euroen for EF-domstolen, som træffer den endelige afgørelse?

Svar

Regeringen anbefaler et ja til den fælles valuta ved folkeafstemningen den 28. september 2000 fordi det efter regeringens opfattelse tjener Danmarks interesser bedst. Efter regeringens opfattelse er det mere frugtbart at diskutere fordele og ulemper ved Danmarks deltagelse i den fælles valuta end rent teoretiske spørgsmål, som det her stillede.

Udenrigsministeriet har med notat af 8. marts 2000 beskrevet muligheden for udtræden af euroen. Regeringen har herudover i samråd i Europaudvalget og besvarelser af spørgsmål i udvalget og i tinget besvaret en lang række spørgsmål om dette emne.

Til besvarelse af det stillede spørgsmål kan retsstillingen sammenfattes som følger:

1. Den statsretlige side

Statsretligt er det ganske utvivlsomt, at Folketinget med simpelt flertal vil kunne ophæve loven om Danmarks deltagelse i den fælles valuta

og dermed også tage de beføjelser, som loven overlader til EF, tilbage. Dette er uafhængigt af, hvorledes den internationalretlige stilling måtte være.

2. Den internationalretlige side

Internationalretligt (folkeretligt og EF-retligt) vil udgangspunktet for en tænkt dansk udtræden være TEUs art 48, der indebærer, at medlemsstaterne i enighed kan vedtage de fornødne traktatændringer. Dette indebærer, at regeringen må forhandle med de øvrige medlemslande om at finde aftale-løsninger på de spørgsmål, som en dansk beslutning om udtræden vil rejse. Som det fremgår af de givne svar og samrådsbesvarelser, finder regeringen det utænkeligt, at andre lande skulle ønske at modsætte sig en dansk udtræden.

3. Forholdet mellem den statsretlige og den internationalretlige side

Det forhold, at der er to sæt regler inden for to principielt indbyrdes uafhængige retssystemer, der finder anvendelse og som principielt og hypotetisk kunne tænkes at føre til forskellige resultater, er ikke ukendt, og er allerede anført i indledningen til Udenrigsministeriets notat af 8. marts 2000.

Som anført under pkt. 1 ligger det imidlertid efter den danske grundlov helt fast, at Folketinget - til enhver tid og uafhængigt af EF og de øvrige medlemsstater - kan ophæve loven om Danmarks deltagelse i den fælles valuta. Virkningen af en sådan ophævelse vil bl.a. være, at reglerne om den fælles valuta ikke længere gælder i Danmark, herunder at EUROen ophører med at være gyldigt betalingsmiddel her i landet.

Skulle Danmark på et tidspunkt ønske at udtræde af den fælles valuta, vil den endelige beslutning herom altså blive truffet af danske myndigheder. Dette er et centralt element i princippet om, at Danmark er en suveræn stat.